

Der var, hvad jeg den Gang kaldte Barometre, der havde vist noget andet, nemlig: Toldindtægterne, Sparekassens Indtæddene, osv. Men det forekommer mig ikke, at der i disse Udtalelser af mig var noget, som det ærede Medlem kunde udnytte paa den Maade, han gjorde.

Det maa dog være mig tilladt at gøre en Bemærkning overfor det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen) som i Dag for anden Gang er fremkommen med en Bemærkning om, at den finansielle Tilstand her i Landet maa være bleven slettere i de senere Aar, da Prioritetsgælden var vokset med en Milliard, 1000 Millioner. Det er imidlertid en fuldstændig Misforståelse af det ærede Medlem. Man kan paa ingen Maade sige, at et Samfund finansielt er gaaet tilbage, fordi Prioritetsgælden er vokset; dersom Ejendomsværdien samtidigt er vokset med den dobbelte Værdi, er Samfundet gaaet lige saa meget fremad, som Prioritetsgælden udgør, den Sag er klar. En Privatmand, der forøger sin Gæld med 10,000 Kr. paa samme Tid, som hans Ejendom er blevet 20,000 Kr. mere værd, er aabenbart ikke blevet 10,000 Kr. fattigere, fordi han har stiftet Gæld. Paa ingen Maade, hans samlede Status er 10,000 Kr. bedre, end den var det før, og saaledes forholder det sig ogsaa med Samfundet i dets Helhed. Dersom det ærede Medlem vil benytte dette Moment, Prioritetsgældens Størrelse her i Landet, da er det Moment, som det kommer an paa, dette: for hvor meget af disse Beløb ere Landets egne Borgere Kreditorer, og hvor meget deraf skyldes vi Udlandet. Det er denne Balance mellem vort Tilgodehavende i Udlandet og vor Gæld til Udlandet, som kommer i Betragtning, naar der spørges, om vi ere gaaede frem eller tilbage i den Tid. Der foreligger tilfældigvis fra en saaf vore mest anerkendte Statsøkonomer en Opførelse, der er fremkommen for ganske kort Tid siden, hvorefter han kommer til det, jeg tror endogsaa, jeg tør sige for ham selv overraskende Resultat, at vi have lige saa meget til Gode i Udlandet, som vi skyldes til Udlandet i, hvad man kan kalde Statspapirer, Kreditsforeningspapirer o. s. v.

Der er en anden Bemærkning, som jeg ikke kan tilbageholde, og som jeg egentlig til Dels kan betragte som et Supplement til, hvad jeg udtalte ved 1ste Behandling. Det vil maasse erindres, at jeg den Gang i Anledning af, at det saa hyppigt siges, at vor Statshusholdning, Statskassens Balance, var bleven særlig slet ved overdrevent store Militæruddgifter, gjorde op-

mærksom paa, at af de 180 Millioner, vi i de sidste 17 Aar have anvendt ekstra efter § 26 og § 27, falder omtrent $\frac{3}{5}$ paa de civile Udgifter og kun $\frac{2}{5}$ paa de militære Udgifter, skønt disse have været overordentlig store i den Tid. Men hvad der ogsaa kunde have nogen Interesse, navnlig naar man spørger om, hvilken Begrundelse denne Paastand har, om at man har ødelagt Statens Finanser ved — ja, jeg bruger dette populære Udtryk — Militarismen, er ogsaa at sammenligne hvor meget vore løbende Udgifter ere stagne i en Periode som den, jeg angav af 17 Aar henholdsvis paa de civile Budgetter og de militære. Jeg skal der tillade mig at nævne nogle faa Tal, kun ganske kort af Hensyn til den fremrykkede Tid. Sammenligningen er foretaget mellem Statsregnskabet for 1876—77 og Folketingets Vedtagelse af Finanslovsforslaget denne Gang, altsaa det er ikke Provisorismen, ikke det provisoriske Forslag for 1892—93, det er Folketingets Vedtagelse, der lægges til Grund. Naar man der sammenligner de Paragraffer, hvor de civile Ministeriers ordinære Budgetter findes, nemlig §§ 19, 20 og 21, altsaa Indenrigsministeren, Justitsministeren og Kirkeministeren, saa vil man finde, at disse 3 Ministeriers ordinære Udgifter i 1876—77 var $4\frac{1}{2}$ Million Kr. Hvor meget findes der nu paa Finanslovsforslaget for 1892—93, saaledes som det kom herop? Der findes for de 3 Ministeriers Vedkommende et Beløb af 11,800,000 Kr. Med andre Ord, den samlede Sum er vokset med 162 pCt. i Løbet af de 17 Aar. Den er vokset med 7,345,000 Kr. Og hvorledes forholder det sig med de 2 militære Ministeriers ordinære Udgifter paa §§ 22 og 23? Det forholder sig saaledes, at paa Statsregnskabet for 1876—77 udgjorde de tilsammen 13,636,000 Kr., og paa Folketingets Vedtagelse af Finansloven for 1892—93 udgjorde de 16,211,000 Kr. Med andre Ord, de ere voksede i Løbet af de 17 Aar med noget over $2\frac{1}{2}$ Million Kr., medens de 3 civile Ministeriers Udgifter — Finansministeriet og Udenrigsministeriet ere jo uden for, de ere jo omtrent usforandrede, der er næsten ingen Forskel — ere voksede i de 17 Aar med 7,345,000 Kr., ere de to militære Ministeriers Udgifter kun voksede med $2\frac{1}{2}$ Million. Altsaa, med andre Ord, af den betydelige Tilvækst, som har været paa disse 5 Ministerier, falder omtrent $\frac{1}{4}$ paa de to militære Ministerier og $\frac{3}{4}$ paa de civile. Ville vi altsaa samle dette i faa Tal, stiller det sig saaledes, at i denne Finansperiode paa 17 Aar have omtrent de $\frac{3}{5}$ af ekstraordinære Udgifter været paa de